

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

CCXIV. Differentia 12. Iure Canonico hastiludia & torneamenta propter
periculum animæ, & corporis vetantur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

DIFFERENTIA 12.

Iure Canonico hastiludia & torneamenta propter periculum animæ, & corporis vetantur, c. 1. de torneam. iure civili secus: l. Imperatores, ff. de pollicitat. l. 1. C. de spectac. Ioann. Bapt. à S. Blasio 29.

Decianus l. 2. c. 19. n. 4.

I. Concilii Lateran. sub Alexandro III. post Innocentii, & Eugenii decreta prohibitio est, ne fiant nundinae, & feria, quas vulgò torneamenta vocant, in quibus milites ex condicito convenire solent, & ad ostentationem virium suarum temere congregari, unde mortes hominum, & animarum pericula saepe proveniunt. Quòd si quis eorum ibi mortuus fuerit, quamvis ei postcenti penitentia non negetur, ecclesiastica tamen sepulturâ privatur.

II. Post hæc Clemens V. Constitutionem edidit, cuius initium *Passiones*, quâ torneamenta in quibusdam regnis interdixit, omnesque quocunque modo cooperantes excommunicavit, terrasque illorum interdicto subiecit: Sed rigorem illum successor ipsius *Ioannes XXII.* mitigavit, & censuras abrogavit, non mutatâ prohibitionem, ut patet in *Extra. Quia in futurorum.* Iure novo extat decretum *Concil. Trid. Sess. 25. c. 19. de reform. & Pii IV. Constitutio à villa*, quæ privatâ auctoritate instituitur, sub gravibus pœnis tam spiritualibus, quam corporalibus prohibens. quæ quorundam iudicio de solennibus tantum loquitur, sed à *Greg. XIII.* ad non solennia extendi-

tur, ita ut nulli omnino quacunque ex causa absque Magistratus auctoritate indicere, aut suscipere duellum liceat. Quando autem, & quo modo Magistratui permittantur, explicat *Cæteran. in summ. v. Duellum, & Hastiludium. Soto l. 7. de iust. q. 1. art. 4. Ioann. de la Cruz in Prac. v. de homic. D. 6. Suar. Tract. de Char. diff. 13. sect. ult. Petrus à S. Ioseph cod. l. 3. c. 12. Comitola l. 6. q. 13. 14. 15. & seq. Fid. Tr. 29. c. 8.*

III. Leges civiles quòd attinet, in *C. tit. de spectac. Imp. Valens. & Gratianus* non tantum agones gymnicos aliosque ludos permittunt, sed etiam ad illa cohortantur, & felicitis populi studium vocant, quibus captum, & cruentâ voluptate inebriatum alipium suum *S. August. fatetur l. 6. Conf. s. c. 8.* sed postea gladiatores à Constantino monachi cuiusdam persuasione inducto sublatos esse Theodoretus & Nicephorus testantur. Extat lex *Constantini, C. de gladiatoribus penitus tollendis.* Cruenta spectacula in orio civili, & domestica quiete non placent: quapropter omnino gladiatores esse prohibemus, ita *Imperator Constantinus.* Quotò satius ecclesiæ Prælati in id incumbant, ut eiusmodi nefanda certamina apud Christianos homines invisa exolâque sint, quem

quemadmodum hodie plerisque in locis, præsertim Imperio Romano subiectis exulare cernimus. Non sapere civitates, ait S. Chrysoſt. Homil. de Davide & Saule, quibus ludus pro reſeria habetur. Neque enim ludi ſunt inanis gloriæ cupiditates, quæ ad afficiendum morte adeo ſunt immiſericordes.

IV. Non tamen prohibentur innocua certamina, & ludi, quibus ad ſeriam pugnam erudiantur, & confirmantur militum animi, iisque plurimum creviſſe virtutem bellicam cenſet *Adrianus Contzen l. 8. Polit. c. 20. §. Hinc enim, ubi etiam haſtiludiorum leges promulgar.*

CCXV.

DIFFERENTIA 13.

Ludere Convivii cauſâ ſacri Canones prohibent, c. Inter, de exceſſ. prælat. c. Commeſſationes, diſt. 20. Leges verò permittunt: l. Quid inconvivio, ff. de aleator. Galvanus §. Decianus l. 2. c. 19. n. 16.

I. *In c. Inter dilectos filios, de exceſſ. prælat. mentionit de ludis voluptuoſis, qui extirpandi ſunt. Ludebant nimirum etiam clerici, de ſymbolis, & convivio exhibendo; quæ conſuetudo reprobatoretiã in c. 16. n. 11. & 12. diſt. 44. Non oportet miniſtros aleatis, vel quolibet clericos vel etiam laicos Chriſtianos ex ſymbolis (vulgò commeſſata vocant) convivium celebrare. Item, nõ liceat Sacerdotes, vel clericos convivium facere de conferſis. Nimirum arma clericorum non ſunt aleæ, taxilli, globi, tabellæ, & ſimilia, ſed preces, & lacrymæ. Habitus, quem geſtant luctui, quàm ludo aptior eſt. *Domin. Soto l. 4. de iuſtit. q. 5. art. 2. Concluſ. 2.* Non reprehenduntur tamen peregrini ſimul euntes, & ſcholares ſimul in eodem hoſpicio commorantes, qui ſimul faciunt duodena, & ſymbola, vel etiam foris ad fontes, vel ad alium locum amœnum, vel quæ ſunt ad quotidianum uſum, ut faciunt milites. *Cardin. Turrecem. in c.**

Non oportet, diſt. 44. ſimiliter clericis licet convivia inſtruere ex conferſis pauperum cauſâ, c. Si qui deſpicit, diſt. 42.

II. *Legibus permitti ejuſmodi ludos ex l. Quæ in convivio, de aleator. liquet. Quod in convivio veſcendi cauſâ ponitur, in eam rem familia ludere permittitur. Si ſervus, vel filius ſam. victus fuerit, patri vel domino competit repetitio. Vbi hanc maximam format marginalis *Gloſſa Gottofredi*: Aleã ludere convivii cauſâ licet. Verùm alii aliter apud *Clarum §. Ludus*: Certè, qui ludorum incommoda, damnaquæ cum animo ſuo rectè computarint, in eam facile ſententiam conſentiet, ut ſacris ſimul, & profanis hominibus interdican- tur. Sed qui enumerat?*

Tunc ſanus incauti, ſtudioquæ aperimur ab ipſo,

Nudaquæ per ludos pectora noſtra patent.

Ira ſubit, deforme malum, luctuquæ cupido,

Invidiaquæ, & rixaquæ, ſollicituquæ, dolor.

G g 3

Omnia